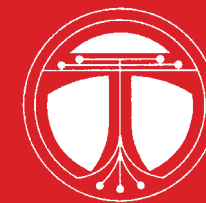

KÄRNTENwoche

TABORSKE CERKVE IN POSTNI PRTI NA KOROŠKEM Predlog za program

1. dan

Dopoldne:
Vovbre, Kneža, Djekše

Vovbre (p. p.): Poznogotska cerkev z drugim najstarejšim postnim prtom na Koroškem (1504), 36 scen iz Stare in Nove zaveze.

Kneža (t. c.): Nepoškodovano ohranjeno taborsko cerkveno dvorišče, leta 1532 dokončano.

Djekše (t. c.): 1152 m nadmorske višine, 2000 sončnih ur na leto, mogočna taborska cerkev, 5 m visoko obzidje z okroglimi stolpi in majhnimi strelnimi linami, leseni taborski hodniki.

Popoldne:
Samostan Grebinj, Krčanje

Samostan Grebinj (t. c.): Premonstrantski samostan, ustanovljen leta 1236, opuščen 1786, taborsko pokopališče s pomembno utrdbo iz 15. stoletja; ogleda vredna mogočna baročna samostanska zgradba z župnijsko cerkvijo in nekdanjo samostansko cerkvijo.

Krčanje (t. c.): Nekdanji cerkveni grad, veliko oblikovano sedemkotno taborsko obzidje, 15. stoletje.

2. dan

Dopoldne:
Klagenfurt (Diözesanmuseum) – Maria Saal

Celovec (Škofijski muzej) (p. p.): postni prti iz Maria Bichla in Steuerberga

Maria Bichl: 2. polovica 16. stoletja, 36 slik. Pasijonskemu ciklu je dodana scena Jezusovega hoda po dolini reke Cedron.

Steuerberg: Okoli leta 1530, 25 slik, pasijon se nadaljuje z vstajenjem do poslednje sodbe; pozornost zbujajo svetlikajoča se cinobrovo rdeča na številnih oblekah.

Gospa Sveta (t. c.): Romarska cerkev z dvema stolpoma, na zahodnem robu Gosposvetskega polja, sodi z obdano utrdbo (15. stoletje) k najčudovitejšim gotskim spomenikom na Koroškem.

Popoldne:
St. Stefan am Krappfeld – St. Kosmas – St. Peter bei Taggenbrunn

St. Stefan am Krappfeld (p. p. in t. c.): Postni prt je iz leta 1612 (3 m x 3 m), okoli centralne skupine križanja je razporejenih 8 pasijonskih scen v obliki okroglih medaljonov (centralni tip).

St. Kosmas (t. c.): Gotska taborska cerkev (15. stoletje), obdana z obzidjem, ki je še danes mogočno. Edinstvena poznogotska notranost Johanna Pacherja iz Št. Vida. Na poti v St. Petru bei Taggenbrunn mogoč kratek ogled utrdbe cerkve Kappel am Krappfeld (kostnica s špičasto stožčasto streho in zidanim stolpom z usločenim skodelastim kritjem) in cerkve sv. Klementina.

St. Peter bei Taggenbrunn (p. p.): Primer niza treh postnih prtov: kronanje s trnjem, bičanje, križanje (18. stoletje).

Pot nazaj čez Št. Jurij ob Jezeru in mimo gradu Ostrovica.

St. Leonhard na Svinški planini (t. c.): Od Tschrietsa vodi v severozahodni smeri ozka pot do osamljene taborske cerkve sv. Leonharda na 1200 m nadmorske višine.

Čprav nekdanja obstoječa utrdba ni ohranjena, danes vidimo obrambnotehnične zanimive podrobnosti na zunanji steni cerkve, na primer na severni strani cela v zid zarezano strelno lino s podolgovato odprtino. Prav tako so vredna ogleda z železom okovana severna vhodna vrata z dvema strelnima linama v obliki trikotnika.

**Po želji in dogovoru
radi pripravimo
različne posebne programe.**

Rebrca (t. c.): Pod ruševinami vojvodskega gradu Rebrca sta na planotasti terasi cerkev Sv. Jerneja in komenda Rebrca. Poslopje komende je podobno gradu – dobro ohranjene strelne line v zgornjem utrjenem nadstropju, romanska okrogla kostnica in cerkev oblikujejo slikovito skupino zgradb.

Št. Andrej pri Ženeku (t. c.): (alternativa k Rebrci): Romansko-gotska cerkvica je na nekdanji utrjeni hribu in je dostopna le z juga po vzpenjajoči se strmi, ozki pešpoti. Cerkevna vrata na jugu in severu so obdana z železno pločevino in dokumentirajo utrjeno značilnost božje hiše. Prostor pred cerkvijo je bil varen kot obramba tudi zaradi naokoli strmo padajočega območja.

Kontaktne osebe

pedagoški sodelavec
Peter Korpitsch
ali
rektor Jože Kopeinig

Cene za penzion

€ 43,-- polni penzion na dan
€ 35,-- polpenzion na dan
€ 8,-- dodatno plačilo za enoposteljno sobo na dan

Kulturnozgodovinsko vodstvo

(po želji)
€ 150,-- na dan

3. dan

Dopoldne:
Lieding – Krka

Lieding: (F.T.) Trije postni prti te župnijske cerkve sv. Margarete so najlepši ansambel med tridelnimi postnimi prti na Koroškem (2. polovica 18. stoletja), križanje, bičanje, kronanje s trnjem. Cerkev, kostnica in pokopališko obzidje ležijo slikoviti na sončni terasi nad Koroško dolino.

Krka (p. p.): Postni prt iz stolnice v Krki je biser med postnimi prti na Koroškem. Skoraj 80 m² velik postni prt ni samo najbogatejši s scenami (99 slik s 108 temami), temvečje tudi najstarejši in umetniško najdragocenejši postni prt na Koroškem (1458, mojster Konrad iz Brež).

Popoldne:
Tiffen – Osoje – Strmec

Triffen: (t. c.): Čustvena, daleč naokoli vidna cerkev na skalnem stožcu zahodno od mesta Trg. Župnijska cerkev sv. Jakoba, prvotno romansko korno stolpno cerkev so v 15. stoletju gotizirali in obdali z utrdbo. Številni napisi iz rimskega časa, in reliefni kamni v zidovju.

Osoje (t. c.): Nekdanja samostanska in danes župnijska cerkev Marijinega Vnebovzetja je na jugovzhodnem

obrežju Osojskega jezera. Leta 1483 je požar opustošil samostan in cerkev. Potem so zgradbo obnovili in obdali z utrdbo. Poznobaroko odlične ohranjene štukature (okoli 1750) v notranjosti cerkve.

Strmec (p. p. in t. c.): Nekaj znamenj obdaja pot do slikoviti skupini zgradb – župnišče, menza, stara šola, taborska cerkev Sv. Jurija, ki okrona Sternberg. Postni prt (24 slik) iz leta 1629 (4,3 m x 3,8 m) od Jakoba Kratznerja.

4. dan

Dopoldne:
Baldramsdorf – Milštat

Baldramsdorf: (p. p.): Poznogotska župnijska cerkev Sv. Martina s pomembnim postnim prtom (1555). 39 slik (4,85 m x 7,3 m) od stvarjenja sveta do poslednje sodbe. Dobro ohranjen prt z močnimi barvami.

Milštat (p. p.): Romanska bazilika s stebri, s tremi ladjami (bavarski tip). Leta 1090 ustanovljena kot benediktinski samostan. Križni hodnik (začetek 12. stoletja) z enkratnim plastičnim okrasom. Milštatski postni prt je poleg krškega postnega prta drugi največji na Koroškem, z 8 metri višine je sploh med največjimi. Postni prt je naslikal Oswald Kreusel, 1539. Vodne barve na platno, 41 slik s 56 temami.

Popoldne:
Vrata-Megvarje – Marija na Zilji – Otok ob Vrbskem jezeru

Vrata-Megvarje (p. p., freske): Cikel fresk Tomaža Beljaškega na severni steni kora. Mojster Tomaž Beljaški, koroški najpomembnejši stenski slikar in slikar tabelnih podob 15. stoletja in med največjimi gotskimi slikarji v Avstriji, je med leti 1475 in 1480 za župnijsko cerkev sv. Andreja ustvaril obsežni in tematsko deloma zelo redki cikel fresk. Zahodno travejo kora napolnjuje na Koroškem edinstveni tako imenovani "živi križ". 18 pasijonskih scen in velikonočnih zgodb se v svojih pravokotnih slikovnih poljih skrajno podobne postnim prtom.

Marija na Zilji (t. c.): pražupnija oglejskega patriarhata za beljaško območje (1070 se omenja kot župnijska in romanska cerkev). Današnja podoba je v bistvu poznogotska, na novo je bila posvečena po turških upadih 1486. Poznogotski krilni oltar (okoli 1510/15) sodi k najpomembnejšim delom koroške rezbarske in slikarske umetnosti na koncu srednjega veka na Koroškem.

Otok ob Vrbskem jezeru (t. c.): Razgledna, prevladujoča in za obrambo ustrezna lega na polotoku na Vrbskem jezeru zaznamuje še danes župnijsko cerkev Marija na Otoku kot nekdanjo taborsko cerkev. Cerkev sodi k najstarejšim na Koroškem, bila je središče brižinske misijonske dejavnosti po času preseljevanja narodov.

Starosti cerkve ustreza bogastvo umetnin.

5. dan

Dopoldne:
Tinje – Kamen v Podjuni – Šteben pod Vajšprhom – Rebrca – ali Št. Andraž pri Ženeku

Tinje (t. c.): Tinje so s svojo cerkvijo Marijinega Vnebovzetja na območju, ki je zelo trpelo ob koncu 15. stoletja zaradi večkratnih turških in madžarskih roparskih pohodov. Kakor poroča kronika Jakoba Unresta, so poleti 1482 prišli Madžari v Tinje, kjer so izropali cerkev, kar je bil dobrega, so vzeli s seboj." Podoba taborske cerkve so v teku časa sicer spremenili, vendar še danes ostaja vtis zaključenosti, kot je bilo potrebno, da je izpolnila obrambne namene.

Kamen v Podjuni (t. c.): Zahodno od Klopinskega jezera, na vzhodnem robu na skalnatem hribu, ki se na tri strani strmo spušča, je romansko-gotska župnijska cerkev sv. Lavrencija.

V času turških vpadov v Podjuni (1476 in 1483) je cerkev, ki je bila sprva gorska kapela, dobila utrdbo, ki je služila okoliškemu prebivalstvu kot zatočišče. Znamenja na križevem potu vzdolž pešpoti do cerkve iz 2. polovice 20. stoletja so vredna ogleda.

Križev pot na Kamnu

Šteben pod Vajšprhom (t. c.): Jugovzhodno od Dobrole vasi je na nekdanjem zaradi turških vpadov in roparskih pohodov zelo ogroženem in obiskanem območju vas Šteben pod Vajšprhom s poznogotsko cerkvijo. Od pokopališča vodijo stopnice sprva čez emporo v prvo nadstropje stolpa in od tam v taborsko nadstropje dolge ladje, zakristije in kora. Cerkevno dvorišče obdaja v znatni višini ohranjeno obzidje, katerega edinstveni vhod je zavarovan s težkimi, z železom pokritimi vrati.

Popoldne:
Pustritz – Tschrietes – St. Leonhard na Svinški planini

Pustritz: (t. c.) Na višinskem grebenu Svinške planine, ki sega na vzhod, se dviga izrazita, nekdanje utrjena romanska cerkev Marijino obiskovanje. Prvotno je bila obdana z visokim utrjenim pokopališkim obzidjem, ki so ga leta 1856 deloma odstranili. Poznogotska gorska cerkev ima poleg tega poznogotske stenske poslikave v dolgi ladji, ki so vredne ogleda.

Tschrietes (t. c.): Cerkev sv. Margarete je na 1037 m nadmorske višine zunaj kraja Tschrietes na hribu, od koder se razprostira čudovit razgled na okoliške kmetije, travnike in gozdove.

V času turških vpadov je bilo cerkveno dvorišče edino varno zatočišče za prebivalce okoliških kmetij.

Danes se vidijo od nekdanje utrdbe le še nizko obzidje brez strelnih lin, na zgornji strani je poraslo s travo.